

Nr 1719

av herrar Olsson i Sundsvall och Winberg
i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973:55 angående omlokalisering av viss statlig verksamhet.

Domstolsverksutredningen föreslog i sitt betänkande (SOU 1971:41) att en central förvaltningsmyndighet för domstolsväsendet skulle inrättas med uppgift att handlägga administrativa ärenden rörande domstolsväsendet. Utredningen hade även haft till uppgift att undersöka om den nya myndigheten kunde förläggas utanför Storstockholmsområdet. När det gällde lokaliseringsfrågan inhämtade utredningen yttrande från delegationen för lokalisering av statlig verksamhet. Denna delegation fann därvid både Jönköping och Sundsvall utgöra lämpliga lokaliseringsorter, men att övervägande skäl talade för Sundsvall. Domstolsverksutredningen beslöt dock förorda lokalisering till någon ort i Mellansverige.

I Kungl. Maj:ts proposition 1972:1 bilaga 4 föreslogs inrättande av en central förvaltningsmyndighet för domstolsväsendet (domstolsverk) i Jönköping.

Sedan propositionen remitterats till justitieutskottet, hemställde detta utskott att inrikesutskottet skulle yttra sig i lokaliseringsfrågan. Inrikesutskottet framhöll i sitt yttrande att det enligt utskottets mening skulle vara fördelaktigt om ställningstagande till lokaliseringsort kunde göras i ett större sammanhang. I motioner hade yrkats att verket skulle förläggas till Falun/Borlänge resp. Sandviken. Inrikesutskottet (InU 1972:1 y) avstyrkte de förslag i lokaliseringsfrågan som propositionen och motionerna innehöll. Utskottet föreslog i första hand att beslutet i lokaliseringsfrågan skulle uppskjutas och i andra hand att verket skulle förläggas till Sundsvall. I yttrandet erinrade utskottet om att riksdagen i samband med 1971 års beslut om omlokalisering av viss statlig verksamhet på utskottets förslag uttalade att de fyra nordligaste länen borde speciellt beaktas vid fortsatt utflyttning av statliga verk. En verksamhet av den art domstolsverket avses bedriva borde enligt utskottet utan större problem eller alltför höga extra kostnader kunna förläggas till Norrland.

På justitieutskottets hemställan i betänkande JuU 1972:8 beslöt fjolårets riksdag under vårsessionen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag att ett domstolsverk skulle inrättas men beslöt att behandlingen av frågorna om lokalisering och tidpunkten för inrättande skulle uppskjutas till höstsessionen.

Vid riksdagens höstsession beslöts enligt hemställan i JuU 1972:25 att uppskjuta dessa avgöranden till 1973 års riksdag.

I sin slutrapport (SOU 1972:55) vidhåller delegationen för lokalisering av statlig verksamhet sitt förslag om förläggande av domstolsverket till Sundsvall. Delegationen framhåller: "I valet mellan Jönköping och

Sundsvall ansåg delegationen att de regionalpolitiska argumenten vägde tyngre för lokalisering till Sundsvall" och "Delegationen har inte funnit att några nya omständigheter tillkommit som ger delegationen anledning till ändrad bedömning".

I Kungl. Maj:ts proposition 1973:55 angående omlokalisering av viss statlig verksamhet erinras om att riksdagen tidigare i särskild ordning förelagts förslag om domstolsverkets förläggning till Jönköping och att departementschefen utgår ifrån att riksdagen behandlar frågan om lokalisering av detta verk samtidigt med denna proposition.

I sitt 1970 framlagda betänkande föreslog delegationen för lokalisering av statlig verksamhet att verk med tillsammans 1 230 anställda skulle lokaliseras till Sundsvall. Riksdagsbeslutet 1971 om omlokalisering innebar dock att endast 560 arbetstillfällen skulle placeras där.

Minskningen jämförd med delegationens förslag berodde på att riksdagsbeslutet innebar att ej hela, som delegationen avsett, utan endast en del av riksförsäkringsverket skulle lokaliseras till Sundsvall.

Det största verk som i anledning av riksdagsbeslutet 1971 skulle lokaliseras till Sundsvall är statens personalpensionsverk (SPV) med 245 anställda. SPV är central förvaltningsmyndighet för ärenden rörande den statliga personalpensioneringen och statens grupplivförsäkring.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut under år 1972 skulle omlokaliseringen ske periodvis under tiden oktober 1972 till juni 1976. En första omlokaliseringsetapp har också genomförts genom att två månadsgrupper inom utbetalningsbyrån (ärenden inom byrån fördelas på s. k. månadsgrupper efter den pensionerades födelsemånad) flyttades till Sundsvall den 1 november 1972. Ytterligare ett antal månadsgrupper väntas komma att flyttas under sommaren 1973.

Under år 1972 tillsattes även en utredning (pensionsadministrationsutredningen) för att utreda frågan om aktualisering av uppgifter i tjänstematriklar och aktualiseringens inverkan på verkets organisation. Utredningen avgav i februari 1973 betänkandet Den statliga tjänstepensioneringens administration (Ds Fi 1973:6), och utredningsuppdraget var därmed avslutat.

I betänkandet föreslås åtgärder på kortare sikt, som innebär vissa rationaliseringar av personalpensionsverkets nuvarande organisation. På längre sikt föreslås att verkets funktioner i sin helhet förs över till statens avtalsverk, statens personalnämnd samt riksförsäkringsverket. Ett genomförande av detta förslag skulle innebära att statens personalpensionsverk helt skulle bortrationaliseras. Frågan om verkets omlokalisering skulle därmed inte längre vara aktuell. Endast den del av personalpensionsverkets funktioner som skulle övertas av riksförsäkringsverket torde lokaliseras till Sundsvall.

Genomförs utredningens förslag blir lokaliseringen till Sundsvall avsevärt mindre än riksdagen avsåg 1971. Starka skäl talar för att Sundsvall kompenseras för den befarade minskningen av antalet tidigare beräknade arbetstillfällen inom statlig verksamhet. Ett beslut om lokalisering av domstolsverket till Sundsvall skulle utgöra en välbehövlig förstärkning för kommunen.

Vi vill understryka lämpligheten av Sundsvall som lokaliseringsort för domstolsverket.

I Sundsvall finns hovrätten för Nedre Norrland och två avdelningar tillhörande kammarrätten i Stockholm. Hyresnämnderna för Väster-norrlands län och Jämtlands län har kansliort i Sundsvall liksom Sunds-valls tingsrätt.

Enligt domstolsutredningen kommer det nya domstolsverket att ha behov av ADB-anläggning för sin verksamhet. För Sundsvalls del gäller att ADB-verksamheten är utomordentligt väl utbyggd med Skogsbrukets datacentral och med den vidare utbyggnad med en av de största statliga dataenheterna som kommer att ske med lokaliseringen till Sundsvall av ADB-enheten från riksförsäkringsverket.

Kommunikationerna mellan Sundsvall och andra orter inom landet är mycket goda, vilket underlättar den direkta kontakt som enligt utred-ningen skall förekomma mellan domstolsverket, å ena, samt domstolar, hyresnämnder och rättshjälpsorganisationen å andra sidan. Flygförbindel-serna mellan Sundsvall/Härnösands flygplats och Bromma är bland de tätaste som förekommer mellan orter i landet och Stockholm. Flygtiden, som f. n. är drygt en timme till Stockholm, kommer att ytterligare förkortas med den jettrafik för vilket Sundsvall/Härnösands flygplats nu håller på att utbyggas. Restiden i vad avser den reguljära flygförbindelsen Sundsvall–Göteborg har i detta sammanhang angivits bli avsevärt förkor-tad. Direkta flygförbindelser finns även med Luleå, Skellefteå, Umeå, Örnsköldsvik och Östersund. Taggförbindelserna, där man har ca 5 tim. restid Sundsvall–Stockholm med fyra express- och snälltägsförbindelser samt två nattägsförbindelser, är goda liksom vägförbindelserna med E 4 som an knyter till E 75 i Sundsvall.

Den systematiserade decentraliserade akademiska utbildningen i Sundsvall som an knyter till Umeå universitet har på kort tid mycket starkt utvecklats i Sundsvall och omfattar nu ett 15-tal ämnen. Möjlig-heterna att rekrytera specialister har därmed starkt förbättrats liksom möjligheterna för sadana som bosätter sig i Sundsvall att få utbildning inom skilda ämnesområden för egen del och för familjemedlemmar.

Sundsvallsdistriktet har under lång tid varit en expansiv region. En fortsatt expansion är dock ej självklar. Enligt en utredning företagen av Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare föreligger vissa risker för att regionen stagnerar under den återstaende delen av 1970-talet. Västernorrlands län har minskat sin befolkning med ungefär 10 000 människor under 1960-talet och sysselsättningsgraden inom länet är avsevärt lägre än riksgenomsnittet. Av dessa skäl är varje lokalisering till Västernorrlands län av största betydelse.

De båda partier vi motionärer representerar motsatte sig inrättandet av ett domstolsverk, och vi röstade i riksdagen emot förslaget. Även om vi alltså vidhåller samma uppfattning anser vi detta dock inte utgöra ett hinder för oss att ha synpunkter på verkets lokalisering.

Vi vill sålunda föreslå att riksdagen beslutar om lokalisering av domstolsverket till Sundsvall av bl. a. följande skäl:

a) Riksdagens uttalande 1971 om vikten av att statliga verk lokaliseras till de fyra nordligaste länen.

b) Inrikesutskottets uttalande 1972 för lokalisering till Sundsvall.

c) Delegationens för lokalisering av statlig verksamhet yttrande om lämpligheten av lokalisering till Sundsvall p. g. a. regionalpolitiska skäl.

d) Sundsvalls goda läge ur kommunikationssynpunkt.

e) Sundsvalls ställning som domstolsort m. m.

f) Vikten av att Sundsvall kompenseras för eventuell utebliven lokalisering av hela SPV dit.

g) Västernorrlands läns synnerligen stora behov av nya arbetstillfällen.

Med hänvisning till det anförda hemställes

att riksdagen vid behandling av proposition 1973:55 beslutar att den centrala förvaltningsmyndigheten för domstolsväsendet lokaliseras till Sundsvall.

Stockholm den 30 mars 1973

MARTIN OLSSON (c)

HÅKAN WINBERG (m)

i Sundsvall

